

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće



БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

MIŠLJENJE

po zahtjevu privrednog subjekta Oracle BH d.o.o.
u vezi zaštite tržišne konkurencije u IT sektoru na tržištu Bosne i Hercegovine

Sarajevo
septembar, 2016. godine



Broj: 01-26-7-018-3-I/16
Sarajevo, 14.09.2016. godine

Na osnovu člana 25.stav (1) tačka f) Zakona o konkurenciji ("Službeni glasnik BiH", br. 48/05, 76/07 i 80/09), na osnovu Zahtjeva privrednog subjekta Oracle BH d.o.o., Fra Anđela Zvizdovića 1, 71 000 Sarajevo zaprimljen pod brojem: 01-26-7-018-I/16 od 11.07.2016. godine Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovina, na 132. (stotintridesetdrugoj) sjednici održanoj dana 14.09.2016.godine, donijelo je

MIŠLJENJE

Konkurencijsko vijeće Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Konkurencijsko vijeće) je dana 11.07.2016. godine pod brojem: 01-26-7-018-I/16 zaprimilo Zahtjev za davanjem mišljenja privrednog subjekta Oracle BH d.o.o., Fra Anđela Zvizdovića 1, 71 000 Sarajevo (u daljem tekstu: Oracle BH ili Podnosilac zahtjeva), a u vezi zaštite tržišne konkurencije u IT sektoru na tržištu Bosne i Hercegovine.

Konkurencijsko vijeće se Podnosiocu zahtjeva obratilo Zahtjevom za dopunu zahtjeva dana 19.07.2016. godine aktom broj: 01-26-7-018-1-I/16 na osnovu kojeg je zaprimljena dopuna Zahtjeva dana 03.08.2016. godine podneskom broj: 01-26-7-018-2-I/16 u prilogu kojeg su dopisi kojim se Podnosilac zahtjeva, u vezi navedenog, obraćao Ministarstvu komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine, Vijeću ministara, Ministarstvu finansija i trezora Bosne i Hercegovine. Podnosilac zahtjeva je tom prilikom istakao da se do sada još nije obraćao Agenciji za javne nabavke.

U Zahtjevu se, u bitnom, navodi slijedeće:

- privredni subjekt Oracle BH posluje na tržištu Bosne i Hercegovine kao jedno od vodećih društava u IT sektoru na globalnom nivou već preko 15 godina. Unutar tog perioda, a unatoč konstantnim nastojanjima nisu uspjeli svojim proizvodima i uslugama ući u Plan nabavke Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine za razliku od društva Microsoft koje svoje mjesto u istom ima godinama;
- u svom portfoliju privredni subjekt Oracle BH ima niz proizvoda i usluga koji su istovjetni proizvodima privrednog subjekta Microsoft, za koje Oracle prema neovisnim poslovnim analizama stranih stručnjaka, obzirom na kvalitet, spada u sam svjetski vrh nalazeći se na ljestvicama iznad privrednog subjekta Microsoft;
- unatoč obraćanjima nadležnim tijelima, Vijeću ministra, Ministarstvu komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine kao i Ministarstvu finansija do danas nisu zaprimili odgovore na iste. U svojim dopisima isticali su, kako se navodi, kako bi sklapanje Okvirnog sporazuma sa Podnosiocem zahtjeva bilo optimalno rješenje za sva državna tijela koje bi im omogućilo da u sklopu planiranih budžetskih aktivnosti svoje potrebe ostvare na jednostavniji, brži i učinkovitiji način, bez provođenja niza pojedinačnih postupaka javnih nabavki, štedeći i novac i vrijeme. Takav oblik saradnje postoji sa privrednim subjektom Microsoft na tržištu već dugi niz godina, a što potvrđuje i posljednji Plan nabavki Ministarstva komunikacija i prometa

Bosne i Hercegovine za 2016. godinu kojim je predviđeno ponovno sklapanje Okvirnog sporazuma u trajanju od 3 (tri) godine za najam Microsoft licenci i nabavku usluga podrške u vrijednosti od 20.000.000,00 KM;

- da predmetnim Planom nabavki kao i onima iz prethodnih godina nije predviđena nabavka licenci i/ili drugih IT proizvoda od strane ostalih proizvođača koji su također prisutni na tržištu Bosne i Hercegovine, čiji proizvodi su vodeći na tržištu IT opreme, a što Podnosilac zahtjeva smatra u suprotnosti sa općim načelima tržišne konkurencije, načelima javne nabavke i javnom interesu; na navedeni način se, prema navodima Podnosioca zahtjeva, direktno diskriminiraju ostali proizvođači softver i hardver proizvoda uključujući i Podnosioca zahtjeva ali i sami korisnici;
- uz sve navedeno Podnosilac zahtjeva dodatno ističe i da tom prilikom državna tijela nabavljaju Microsoft proizvode kupujući pri tome tzv. term licence (licence sa određenim rokom trajanja) te na taj način postaju ovisni o Microsoftu kao ponudiocu obzirom da su pri svakom isteku vremenskog perioda obavezni iste produljivati, a bez postojanja konkurencije cijena tih licenci je moguće viša nego što bi bila da je konkurencija prisutna;
- da, uporedbe radi, privredni subjekt Oracle BH u slučaju potpisa Okvirnog sporazuma na državnom nivou i kada je potreba definisana kao dugoročna sve svoje licence nudi na trajno korištenje uz jednokratnu naplatu prilikom kupnje što je samo jedna u nizu razlika u načinu i pravima licenciranja proizvođača softvera ali oslikava kolika je mogućnost ušteda;
- da Podnosilac zahtjeva ističe sadržaj *Odluke o usvajanju politike softvera u institucijama Bosne i Hercegovine* iz koje proizilazi uputstvo da je potrebno *izbjegavati ovisnost o jednom proizvođaču te preferirati rješenja neovisno o platformi vodeći računa o finansijskom aspektu i uvjetima upotrebe određenog programskog rješenja*;
- da podsjećaju na činjenicu koja proizilazi iz revizorskog izvještaja Ureda za reviziju BiH za 2014. godinu da državna tijela kupuju puno veću količinu Microsoft licenci nego što je potrebno te da je veliki broj istih u momentu obavljanja revizije neiskorišteno (nikada aktivirano), što predstavlja gubitak; Podnosilac zahtjeva navodi da u izvještaju iz 2014. godine, između ostalog, stoji da je u predmetnoj proceduri ugovoreno 12.135 licenci svih vrsta te da je od ugovorenog broja licenci do kraja 2014. godine preuzeto 9.273 licence, od čega je aktivirano 6.825 licenci, da je uočeno da nakon dvije godine korištenja važećeg ugovora postoje velika odstupanja u broju odobrenih, preuzetih i aktiviranih licenci te da će određeni broj licenci vjerovatno biti preuzet i aktiviran tokom treće godine, odnosno do isteka važenja okvirnog sporazuma kao i da trenutna razlika između odobrenih i preuzetih licenci iznosi 2.862 licence, a između preuzetih i aktiviranih 2.448 licenci dok je između odobrenih i aktiviranih 5.310 licenci;
- da, bez obzira na sve navedeno, iz ovogodišnjeg Plana nabavki Ministarstva komunikacija i prometa Bosne i Hercegovine opet jasno proizlazi da se Okvirni sporazum zaključuje samo sa privrednim subjektom Microsoft što je dodatno povećanje u odnosu na prethodni ugovor koji u momentu revizije nije bio izvršen;

Podnosilac zahtjeva na kraju ističe da, obzirom da možda Konkurencijsko vijeće neće navedeno smatrati dovoljnim za pokretanje postupka, traži u skladu sa članom 25. Zakona o konkurenciji mišljenje i preporuku za navedenenu situaciju i trenutno stanje konkurentnosti, a u svrhu osvještavanja tijela državne uprave o ozbiljnosti trenutne situacije. Ističe se i da je privredni subjekt Oracle BH d.o.o. dio globalne međunarodne korporacije te da je kao takvo obavezno svako ograničavanje i narušavanje tržišne konkurencije prijaviti nadležnim tijelima te o pokrenutim postupcima i poduzetim aktivnostima nadležnih tijela izvijestiti Oracle korporaciju kao i Američku privrednu komoru u svrhu daljeg postupanja.

Na osnovu analize podataka iz Zahtjeva i dostavljene dopune istog, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da bez provedenog postupka ne može utvrditi eventualno postojanje povrede Zakona u datom slučaju.

Detaljne informacije o Zakonu o konkurenciji, podzakonskim aktima i konačnim odlukama Konkurencijskog vijeća mogu se naći na web stranici *www.bihkonk.gov.ba*

Ovo mišljenje je dato isključivo na temelju podataka navedenih u Zahtjevu, te ukoliko dati podaci odstupaju od stvarnog i činjeničnog stanja ovo mišljenje se ne može primijeniti.

Predsjednica

mr. Arijana Regoda - Dražić